

کتاب و کتابخانه

در مراکز آموزشی سمپاد

امسال کمی بهتر از سال قبل ولی باز هم فاصله دار با حدنصاب لازم

● با وجود اهداء بیش از ۲۰۰ کتاب جدید به هر مرکز آموزشی، برخی از کتابخانه‌ها رقم کتب موجود آنها در سال ۷۷-۱۳۷۶ افزایش ناچیزتری حتی نسبت به همین کتب اهدائی نشان می‌دهد، که ناشی از دو امر می‌تواند می‌باشد اول اینکه در سال گذشته بی دقتی انجام داده‌اند و تعداد کتاب‌ها را کمی بیشتر اعلام نموده‌اند، دوم اینکه امسال با «کم توجهی» موجودی کتب کتابخانه مرکز را گزارش داده‌اند و یا ... البته قصد ما از اعلام وضعیت سرانه کتاب در کتابخانه‌های مراکز ایجاد رقابتی ناسالم در پر کردن قفسه‌های کتابخانه‌های مراکز نیست بلکه بیانگر اعتقاد ما به نقش تعیین کننده کتابخانه در پیشرفت علمی دانش‌آموزان در مراکز است و هشدار به مراکزیکه سرانه کتاب آنها از میانگین موجود کمتر باشد هر چند میانگین لازم حداقل ۲۰ جلد جهت هر دانش‌آموز است.

□ مراکزیکه پس از چند سال توانسته‌اند کتابخانه قابل قبولی داشته باشند، موفقیت نسبی دانش‌آموزان خود را شاهد بوده‌اند، تشویق مراکز بدین‌خاطر است که در کنار همه محدودیتها و مشکلات - حتی در مواردی اجبار تبدیل کتابخانه به کلاس درس - جهت تقویت کتابخانه‌های مراکز تلاش کنند.

□ از ۹۰ مرکز آموزشی ۶ مرکز که در سال قبل افزایش سرانه داشته‌اند امسال با کاهش سرانه روبرو بوده‌اند؛ در مقابل ۲۷ مرکز کاهش سرانه منفی آنها، مثبت شده‌است که علت اصلی را باید توجه به این بخش از مرکز آموزشی دانست. ۱۶ مرکز نیز در این سال همانند سال قبل کاهش سرانه را

نشان می‌دهند، که باید دو مرکز «کاشان» را هم به آن اضافه نمود که سرانۀ منفی نسبت به سال قبل دارند. □ در سال ۷۷-۱۳۷۶ مراکزیکه پایه‌های تحصیلی کامل داشته و سرانۀ آنها بیش از ۲۰ جلد جهت هردانش آموز بوده است از ۶ مرکز به ۸ مرکز افزایش یافته‌اند که مراکز «شهید صدوقی» و «فرزانگان» یزد به ترتیب با سرانه کتاب ۳۲/۳۲ و ۳۰/۶۶ جهت هر دانش آموز، به عنوان برترین کتابخانه از نظر سرانه، جایگاه و یژه خود را در این سال نیز حفظ نموده‌اند.

□ از نظر تعداد کتاب «دبیرستان فرزنانگان تهران» با ۱۷۴۱۳ جلد، «شهید صدوقی یزد» با ۱۲۳۴۶ جلد، «فرزانگان یزد» با ۱۱۹۵۶ جلد، «دبیرستان شهید اژه‌ای اصفهان» با ۱۰۹۴۳ جلد و «دبیرستان علامه حلی تهران» با ۱۰۰۹۶ جلد به ترتیب رتبه‌های اول تا پنجم را در این زمینه کسب نموده‌اند.

□ در برخی از شهرها در بعد تهیه کتاب جهت کتابخانه، تلاش مراکز دخترانه موفق‌تر از پسرانه بوده و سرانۀ مرکز دخترانه برای هر دانش آموز بالاتر است. فرزنانگان این شهرها: تهران (دبیرستان)، کرمان، تبریز، رشت، ارومیه، اهواز، شیراز (هر دو مرکز راهنمایی و دبیرستان) شهرکرد، دزفول، ساری، قائمشهر، بابل، بیرجند، آبادان، اسلامشهر، لار، سنندج و زینب شهری که جمعاً در ۱۹ مرکز برتری سرانه با فرزنانگانی‌ها و چند مرکز هم همسطح با پسرانه بوده است.

□ مجموع کتب مراکز در سال ۷۶-۱۳۷۵ بدون در نظر گرفتن کتابهای کتابخانه مرکزی ۳۴۵۰۸۲ جلد برای ۲۷۶۴۷ دانش آموز و یا سرانه ۱۲/۴۸ جلد جهت کل دانش آموزان بوده است. این ارقام در سال ۷۷-۱۳۷۶ با افزوده شدن ۶۱۵۲۶ جلد کتاب به کتابخانه‌های مراکز - بدون در نظر گرفتن کتابهای کتابخانه مرکزی، مجموع این کتب به بیش از ۴۰۶ هزار جلد رسیده است که با در نظر گرفتن ۳۰۲۵۱ دانش آموز در این مراکز سرانه کتاب از ۱۲/۴۸ به ۱۳/۴۱ افزایش یافته است. کتابهای کتابخانه مرکزی سازمان که هنوز بطور کامل آماده بهره‌برداری نگردیده است حدود ۱۶۹۵۰ جلد می‌شود.

□ نکته مهم وضعیت مراکزی است که کتابخانه‌هایشان زیر میانگین سرانه سازمان، کتاب دارند، این تعداد یعنی سرانه ۱۲ جلد و کمتر به بیش از ۵۰ مرکز آموزشی می‌رسد البته وضعیت مطلوب همان ۲۰ جلد کتاب در ازاء هر دانش آموز است که فقط ۸/۸۹ درصد مراکز از این امتیاز برخوردارند.

تعداد کتب کتابخانه‌های مراکز آموزشی سازمان در سال تحصیلی ۷۷-۱۳۷۶، نسبت دانش آموز به

کتاب در هر مرکز و مقایسه سرانه کتب موجود نسبت به سال ۷۶-۱۳۷۵

شهر	مرکز آموزشی	سال تأسیس کتابخانه	تعداد کتاب در سال تحصیلی ۷۵-۷۶	تعداد کتاب در سال تحصیلی ۷۶-۷۷	تعداد دانش آموزان مرکز	سرانه کتاب برای هر دانش آموز	کاهش یا افزایش سرانه
تهران	علامه حلی راهنمایی ۱	۱۳۶۲	۶۶۲۰	۷۰۳۵	۲۹۴	۲۳/۹۳	+
	علامه حلی راهنمایی ۲	۱۳۷۲	۴۵۰۶	۶۴۵۰	۲۵۴	۲۵/۴	+
	علامه حلی دبیرستان	۱۳۶۲	۸۸۹۵	۱۰۰۹۶	۷۶۴	۱۳/۲۱	+
	فرزندگان راهنمایی	۱۳۷۳	۴۳۳۵	۵۶۸۰	۵۴۸	۱۰/۳۶	+
	فرزندگان دبیرستان	۱۳۶۲	۱۵۳۸۰	۱۷۴۱۳	۷۱۵	۲۴/۳۵	-
همدان	علامه حلی	۱۳۶۶	۴۱۸۳	۴۶۳۰	۳۵۲	۱۳/۱۵	+
	فرزندگان	۱۳۶۶	۳۵۹۷	۳۷۷۳	۳۴۸	۱۰/۸۴	+
کرمان	علامه حلی	۱۳۶۶	۵۰۲۴	۵۶۲۷	۳۶۶	۱۵/۳۷	+
	فرزندگان	۱۳۶۶	۶۴۰۴	۶۷۸۴	۳۶۶	۱۸/۵۳	+
اصفهان	شهید آه‌ای راهنمایی	۱۳۷۲	۴۶۶۲	۴۷۱۰	۳۷۵	۱۲/۵۶	-
	شهید آه‌ای دبیرستان	۱۳۶۷	۹۷۲۲	۱۰۹۴۳	۴۹۶	۲۲/۰۶	+
	فرزندگان امین راهنمایی	۱۳۷۲	۳۵۳۲	۳۹۵۳	۳۷۲	۱۰/۶۲	-
	فرزندگان امین دبیرستان	۱۳۶۷	۶۲۰۰	۶۷۵۰	۴۴۵	۱۵/۱۷	+
	شهید مدنی	۱۳۶۷	۴۰۴۵	۴۶۰۰	۴۸۱	۹/۵۶	-
تبریز	فرزندگان	۱۳۶۷	۳۸۷۹	۵۲۹۲	۴۸۶	۱۰/۸۹	+
	شهید هاشمی نژاد راهنمایی	۱۳۶۷	۲۴۰۰	۲۹۱۷	۲۸۹	۱۰/۰۹	+
مشهد	شهید هاشمی نژاد دبیرستان	۱۳۶۹	۲۹۲۶	۴۲۵۰	۴۹۱	۸/۶۶	+
	فرزندگان راهنمایی	۱۳۶۷	۲۵۵۵	۲۸۸۰	۲۸۵	۱۰/۱۰	+
	فرزندگان دبیرستان	۱۳۶۹	۲۷۶۴	۳۷۷۸	۴۷۶	۷/۹۴	+
	شهید صدوقی	۱۳۶۷	۱۱۰۲۱	۱۲۳۴۶	۳۲۲	۳۲/۳۲	+
یزد	فرزندگان	۱۳۶۷	۱۰۸۷۴	۱۱۹۵۶	۳۹۰	۳۰/۶۶	+
	علامه حلی	۱۳۶۷	۶۳۶۲	۶۹۷۱	۳۵۳	۱۹/۷۵	+
اراک	فرزندگان	۱۳۶۷	۴۶۸۰	۴۹۱۰	۳۵۸	۱۳/۷۱	+
	شهید بهشتی	۱۳۶۷	۴۱۸۳	۴۷۳۲	۴۶۴	۱۰/۲۵	+
شهری	زیب (س)	۱۳۶۷	۵۸۲۰	۷۲۸۹	۳۳۷	۲۱/۶۳	+
	شهید قدوسی	۱۳۶۸	۸۸۳۴	۹۰۱۲	۳۳۸	۲۵/۹۰	-
قم	فرزندگان	۱۳۶۸	۵۸۴۳	۶۳۶۳	۳۲۷	۱۸/۴۶	+
	میرزا کوچک خان	۱۳۶۸	۳۹۱۹	۴۵۰۸	۳۸۹	۱۱/۵۹	+
رشت	فرزندگان	۱۳۶۸	۴۸۲۰	۵۴۸۰	۳۸۹	۱۴/۹	+
	شهید بهشتی	۱۳۶۸	۴۷۲۰	۴۹۱۸	۳۷۰	۱۳/۲۹	+
کرمانشاه	فرزندگان	۱۳۶۸	۳۴۷۰	۴۸۷۰	۳۷۴	۱۳/۰۷	+
	شهید بهشتی	۱۳۶۸	۴۳۹۴	۵۲۶۷	۳۷۲	۱۴/۱۶	+
ارومیه	فرزندگان	۱۳۶۸	۴۰۷۰	۵۳۰۰	۳۸۶	۱۳/۸۳	+
	شهید حقانی	۱۳۶۸	۳۸۷۵	۴۵۷۶	۳۱۰	۱۴/۷۶	+
بندرعباس	فرزندگان	۱۳۶۸	۳۱۱۷	۳۸۷۷	۲۹۷	۱۳/۰۵	+
	شهید سلطانی	۱۳۶۸	۵۸۰۱	۷۲۱۵	۴۸۱	۱۵	+
کرج	فرزندگان	۱۳۶۸	۴۸۹۰	۵۰۵۰	۴۲۰	۱۲/۰۲	+
	شهید بابایی	۱۳۶۸	۳۷۴۸	۴۲۸۷	۳۷۲	۱۱/۴۹	+
قزوین	فرزندگان	۱۳۶۸	۳۵۳۳	۳۹۳۳	۳۷۱	۱۰/۶	+
	شهید بهشتی	۱۳۶۸	۶۱۴۷	۷۱۱۰	۵۷۲	۱۲/۴۳	+
اهواز	فرزندگان	۱۳۶۸	۶۲۲۲	۷۳۸۶	۵۵۰	۱۳/۳۳	+
	شهید بهشتی	۱۳۶۸	۴۲۰۰	۴۲۶۰	۳۶۴	۱۱/۷۰	+
زنجان	فرزندگان	۱۳۶۸	۲۴۲۰	۳۱۵۰	۳۵۴	۸/۹۰	+
	شهید دستغیب	۱۳۶۸	۳۷۲۲	۴۲۶۵	۴۹۱	۸/۶۹	+
شیراز	فرزندگان راهنمایی	۱۳۶۸	۴۲۰۰	۴۳۳۸	۲۳۷	۱۸/۳۰	+
	فرزندگان دبیرستان	۱۳۷۰	۳۸۶۱	۴۶۱۵	۳۶۷	۱۲/۵۷	+

شهر	مرکز آموزشی	سال تأسیس کتابخانه	تعداد کتاب در سال تحصیلی ۷۵-۷۶	تعداد کتاب در سال تحصیلی ۷۶-۷۷	تعداد دانش آموزان مرکز	سرانه کتاب برای هر دانش آموز	کاهش یا افزایش سرانه
شهرکرد	شهید بهشتی	۱۳۶۹	۳۷۵۴	۴۱۳۱	۳۲۳	۱۲/۷۹	+
	فرزانیگان	۱۳۶۹	۳۹۹۸	۴۳۰۰	۳۳۵	۱۲/۸۲	+
دزفول	شیخ انصاری	۱۳۶۹	۳۱۸۰	۳۶۰۳	۳۱۸	۱۱/۳۳	+
	فرزانیگان	۱۳۶۹	۳۷۴۸	۳۷۰۰	۳۱۲	۱۱/۸۶	-
ساری	شهید بهشتی	۱۳۶۹	۲۸۰۰	۳۱۰۹	۳۷۲	۸/۳۶	+
	فرزانیگان	۱۳۷۱	۴۶۷۲	۵۲۱۱	۳۸۶	۱۳/۰۵	+
قائم شهر	شهید بهشتی	۱۳۷۱	۱۵۴۵	۲۵۷۵	۳۹۳	۶/۵۵	+
	فرزانیگان	۱۳۶۹	۱۹۵۲	۲۶۱۹	۳۸۹	۶/۷۳	+
بابل	شهید بهشتی	۱۳۷۰	۲۶۵۹	۲۸۸۴	۳۸۴	۷/۵	+
	فرزانیگان	۱۳۷۰	۲۹۹۲	۳۲۳۳	۳۷۱	۸/۷۱	-
بیرجند	شهید بهشتی	۱۳۷۰	۲۷۵۴	۳۰۶۶	۳۵۱	۸/۷۳	-
	فرزانیگان	۱۳۷۰	۲۴۰۶	۳۲۳۳	۳۵۷	۹/۰۶	+
خرم آباد	شهید بهشتی	۱۳۷۰	۳۷۷۰	۴۴۲۱	۳۵۷	۱۲/۳۸	-
	فرزانیگان	۱۳۷۰	۳۲۳۸	۴۴۰۷	۳۵۵	۱۲/۰۰	+
سمنان	شهید بهشتی	۱۳۷۱	۲۱۶۵	۲۴۸۳	۳۱۱	۷/۹۸	-
	فرزانیگان	۱۳۷۱	۲۱۵۲	۲۸۱۰	۳۱۰	۹/۰۶	+
شاهرود	شهید بهشتی	۱۳۷۱	۴۵۵۰	۵۰۵۰	۳۰۷	۱۶/۴۵	-
	فرزانیگان	۱۳۷۱	۲۴۹۰	۳۲۵۰	۳۰۲	۱۰/۷۶	+
آبادان و خرمشهر	شهید بهشتی	۱۳۷۱	۱۶۴۵	۱۷۲۰	۲۳۱	۷/۴۴	-
	فرزانیگان	۱۳۷۱	۲۱۸۴	۲۸۲۵	۲۳۴	۱۲/۰۷	+
اسلام شهر	شهید رجایی	۱۳۷۲	۲۰۷۷	۳۰۰۰	۲۸۱	۱۰/۶۸	+
	فرزانیگان	۱۳۷۲	۴۵۱۶	۵۷۰۰	۳۷۵	۱۵/۲	-
زاهدان	شهید بهشتی	۱۳۷۲	۲۴۰۶	۲۶۲۲	۲۰۰	۱۳/۱۱	-
	فرزانیگان	۱۳۷۲	۱۱۰۰	۱۶۴۲	۲۰۴	۸/۰۵	+
لار	شهید بهشتی	۱۳۷۲	۲۷۸۲	۳۲۲۰	۲۲۷	۱۴/۱۸	-
	فرزانیگان	۱۳۷۲	۲۹۱۰	۳۳۷۲	۲۴۲	۱۳/۹۳	-
بجنورد	شهید بهشتی	۱۳۷۲	۲۵۳۲	۳۰۳۷	۲۲۷	۱۳/۳۸	-
	فرزانیگان	۱۳۷۲	۱۷۱۲	۲۴۰۰	۲۳۷	۱۰/۱۲	+
بروجرد	شهید بهشتی	۱۳۷۳	۱۵۳۷	۳۸۷۷	۳۰۸	۱۲/۵۹	+
	فرزانیگان	۱۳۷۳	۲۳۸۴	۳۵۶۲	۳۰۱	۱۱/۵۳	+
سنندج	شهید بهشتی	۱۳۷۳	۳۰۰۳	۳۴۱۷	۲۹۳	۱۱/۷۰	-
	فرزانیگان	۱۳۷۳	۳۲۷۹	۴۳۰۰	۲۷۰	۱۵/۹۲	+
سبزوار	شهید بهشتی	۱۳۷۴	۳۵۵۰	۴۲۰۰	۲۶۵	۱۵/۸۵	-
	فرزانیگان	۱۳۷۴	۱۵۵۲	۲۶۰۰	۲۹۹	۸/۶۹	+
نیشابور	شهید بهشتی	۱۳۷۴	۱۷۲۱	۲۲۰۳	۲۹۹	۷/۳۷	-
	فرزانیگان	۱۳۷۴	۹۹۲	۱۷۰۰	۲۹۵	۵/۶۲	+
بوشهر	شهید بهشتی	۱۳۷۴	۱۰۴۲	۱۵۹۴	۱۱۳	۱۴/۱۱	+
	فرزانیگان	۱۳۷۴	۱۰۴۹	۱۳۰۰	۱۱۸	۱۱/۰۷	-
اردبیل	شهید بهشتی	۱۳۷۴	۹۶۰	۱۵۷۳	۱۴۲	۱۱/۰۸	+
	فرزانیگان	۱۳۷۴	۸۷۳	۱۲۵۷	۱۴۰	۸/۹۸	-
ایلام	شهید بهشتی	۱۳۷۴	۹۶۰	۱۸۱۶	۱۳۲	۱۳/۷۶	+
	فرزانیگان	۱۳۷۴	۱۴۴۴	۱۵۸۳	۱۴۹	۱۰/۶۲	-
کاشان	شهید بهشتی	۱۳۷۵	۱۰۳۴	۱۴۴۵	۹۱	۱۵/۸۸	-
	فرزانیگان	۱۳۷۵	۷۳۸	۱۰۱۳	۹۱	۱۱/۱۳	-
جمع			۳۴۵۰۸۲	۴۰۶۶۰۸	۳۰۲۵۱	۱۳/۴۱	+